

KURIER CZĘSTOCHOWSKI

Nr 211 • Wydawnictwo i Redakcja „Kuriera Czestochowskiego”
Czestochowa Adolf Hitler Allee 11. Tel. 23-45 i 23-49
Konto pocztowo-czekowe: Warszawa 64.
Dla nie-cyber obywateli cennik Nr 1.

Częstochowa, wtorek 7 września 1943 r.

Wychodzi sześć razy na tydzień. Abonament miesięczny wynosi zł. 100 (przed tego roku 120 zł.)
Zamówienia przyjmowane za przelewem
Przedsiębiorstwo „Gazeta” w Częstochowie

Rok V.

Ostatnia droga króla Borysa III-go

SOFIA, 6 września. — W katedrze Aleksandra Newskiego, w której śmiertelne szczytki króla były przez 6 dni wystawione na widok publiczny, naród żegnał zmarłego króla w nocy na niedzielę aż do pierwszych dzwonów. W chwili, kiedy drzwi kościoła zamknięto, celem pociągnięcia przegotowań do nabożeństwa żałobnego, przed wrotami stały jeszcze tysiące osób. Osoby te nie miały już możliwości ujżenia swego zmarłego króla.

Dziesiątki tysięcy Bułgarów przybyły ze wszystkich stron kraju do Sofii, celem wzięcia udziału w uroczystościach pogrzebowych. Również ludność stolicy niewiele spała ostatniej nocy w bolesnym wyczekiwaniu na ostatnie pożegnanie narodu ze swym królem. Już we wczesnych godzinach porannych tysiące tłumy ludności, wśród nich wiele osób w narodowych strojach z różnych dzielnic Bułgarii, gromadziły się na ulicach i placach, celem wzięcia udziału w uroczystościach pogrzebowych. Formacje bułgarskich sił zbrojnych, odkomenderowane do konduktu pogrzebowego i szpalierów, wyruszyły wczesnym rankiem na wyznaczone stanowiska.

O godzinie 9-tej wniesiono do kościoła zwycięskie sztandary armii bułgarskiej. Na placu przed katedrą ustawiły się formacje honorowe.

Wkrótce po godzinie 9-tej przybyli goście żałobni i udali się do katedry. Są to przewodniczący delegacji zagranicznych, wraz z członkami tych delegacji, szefowie korpusu dyplomatycznego w Sofii, w towarzystwie attachés wojskowych.

Przybywa delegacja niemiecka, pod przewodnictwem Wielkiego Admirała Raedera, jako reprezentanta Führera. Wraz z nim przybywają: generałmajor marszałek polny Keitel, sekretarz stanu von Steengracht, ambasador hr. Schulenburg, generał-pułkownik Löhr, generał-pułkownik Lindemann, admirał Fricke i inni.

Na czele specjalnej delegacji włoskiej stał przedstawiciel JKMości króla i cesarza Włoch, książę Bergamo.

Delegacja japońska znajduje się pod przewodnictwem reprezentanta cesarza, pośła cesarstwa Japonii w Sofii, Jamaszi.

Delegacja rumuńska przybywa ze specjalnym przedstawicielem króla Michala, generałem Sanata i przedstawicielem marszałka Antonescu, min. wojny gen. Pantasi. Jako przedstawiciel regenta Węgier Horthy'ego, przybył minister wojny, generał-pułkownik Witez Csaty, jako pełnomocnik Pogławnika Chorwacji sekretarz stanu generał Begicz, jako przedstawiciel prezydenta nauczania fińskiego poseł w Budapeszcie Wuorinas. Na czele delegacji tureckiej stoi wiceprezydent tureckiego Wielkiego Zgromadzenia Narodowego, Ekscelencja Haesen Saka. Prezydent państwa francuskiego, marszałek Pétain, reprezentuje nowy poseł francuski w Sofii, markiz de Kergariou, król szwedzki przysłał jako swego przedstawiciela generała de Renteriaer. Jako ostatni spośród gości żałobnych zjawili się członkowie rządu bułgarskiego, z premierem Filoffem na czele.

O godzinie 9.15 w katedrze, w której zło-

żono setki wieńców, zgromadzili się goście żałobni.

Na podwyższonym katafalku, podobnie jak i w dniach poprzednich, spoczywa jeszcze zgasły car w mundurze generała armii bułgarskiej. U stóp jego rozpostarty jest sztandar królewski w biało-zielono-czerwonych barwach Bułgarii oraz z herbem rodziny królewskiej: lwem na czerwonym polu. Straż honorową trzymają generałowie i oficerowie. Obok katafalku w pobliżu głównego ołtarza, zajmuje miejsce 11-tu metropolitów bułgarskiego Kościoła

narodowego, w wyszywanych złotem ornamentach, a za nimi ustawiają się pozostali biskupi, przeorzy i szereg innych dostojników kościelnych, ogółem około 100 przedstawicieli duchowieństwa. Kirem okryte sztandary liczących pułków otaczały ołtarz.

Wielkie poruszenie wśród zgromadzonych wywołało przybycie JKMości królowej-wdowy w głębokiej żałobie, a u boku jej kroczyła JKWysokość księżka Cyryl. Za nimi postępuje najbliższa rodzina: JKWysokość księżniczka Eudoksja, księżna Nadieżda oraz księżka Albrecht von

Württemberg, jak również JKWysokość księżniczka Maialda von Hessen.

Po odprawieniu uroczystych modłów nad śmiertelnymi szczytkami króla, zamykają trumne. Poprzedzają przez duchowieństwo, chorągwie i wieńce wynoszą trumnę z kościoła na lawetę na swych barkach minister wojny, minister spraw zagranicznych, wiceprzewodniczący Sobrania, prezydent najwyższego sądu kasacyjnego, czterej posłowie oraz dwaj generałowie bułgarskiej siły zbrojnej. Honorowa formacja wojsk prezentuje broń.

Kondukt żałobny posuwa się główną ulicą Sofii. Przed zamkiem zatrzymuje się na chwilę laweta, na której spoczywają śmiertelne szczytki króla. W samym sercu stolicy kraju, przed świątynią Święta Nedelija, jak również przy dworcu kolejowym, odbywa się jeszcze ostatnia uroczystość żałobna. Zanim jeszcze odejdzie pociąg ze zwłokami królewskimi, jeszcze raz defilują formacje wojskowe przed trumną, spoczywającą na lawecie. Z sercem, ściśniętym żalobą, patrzy ludność bułgarskiej stolicy na niepowrotny już odjazd swego króla.

W jednym zdaniu

„Dagens Nyheter” donosi z Malmö, że silna formacja bombowców angielskich przeleciała w nocy nad sztokholmską północą ponad szwedzkim miastem Malmö, na skutek czego czynno były baterie obrony przeciwlotniczej.

Francuski Czerwony Krzyż donosi, że jego apteka centralna zniszczona została w piątek podczas anglo-saskiego ataku bombowego, a wielka część personelu straciła życie, wypełniając swe obowiązki zawodowe.

W czasie ataku lotniczego na miasto Bolonję, zniszczona została m. in. kościół św. Filipa i św. Jakuba, a w pobliżu kościoła San Camiliano spadło 12 bomb, które nie eksplodowały.

W dniu 31 sierpnia rb. odejść z Aten do Rzeszy Niemieckiej transport gotowych robotników i robotnic, a obecnie przygotowywane są dalsze pociągi transportowe, przy czym również wpłynęło dużo zgłoszeń ze strony Greków i Greczynek, którzy chcą pracować w niemieckim przemyśle.

Zwłoki króla Borysa III na katafalku w kaplicy zamkowej

W zaciętych walkach odparto silne ataki bolszewików

Nowe bezskuteczne próby przełamania przypłyły Sowiety ciężkimi stratami

Z GŁÓWNEJ KWATERY FUHRERA, 6 września. — Naczelna Komenda Niemieckich Sił Zbrojnych komunikuje w dniu 4 września:

Na froncie wschodnim także wczoraj odparto w zaciętych walkach silne ataki bolszewików na południowym i środkowym odcinku. Nieprzyjacieli stracił znowu 160 czołgów.

Na południowo-zachodnim cypu półwyspu Kalabryjskiego oddziały niemieckowłoskie toczą walkę z wysadzonymi na ład silami brytyjskimi. Nieprzyjacieli poniesł tam dotkliwe straty, szczególnie podczas nieudanej próby wyładowania na zaplecze naszych czai. W walkach powietrznych z myśliwcami niemieckimi nieprzyjacieli stracił wczoraj w rejonie włoskim 13 cztero-motorowych samolotów.

Lotnictwo brytyjsko-północno-amerykańskie zaatakowało wczoraj kilka miejscowości na okupowanych obszarach zachod-

nych, w czym także parę dzielnic Paryża. Ludność cywilna poniesła dotkliwe straty. Zestrzelono 12 samolotów.

Podczas nocy ubiegłej samoloty brytyjskie zaatakowały licznymi bombami burzącymi i zapalającymi rejon Wielkiego Berlina. W kilku dzielnicach miasta powstały dotkliwe straty i szkody wśród ludności. Siły obrony przeciwlotniczej, mimo najbardziej trudnych warunków atmosferycznych, zniszczyły 27 spośród atakujących bombowców nieprzyjacielskich.

Z GŁÓWNEJ KWATERY FUHRERA, 6 września. — Naczelna Komenda Niemieckich Sił Zbrojnych komunikuje w dniu 5 września:

Walki obronne na południu i w środkowej części frontu wschodniego trwały także wczoraj przez cały dzień.

W Zagłębiu Donieckim, na zachód od Charkowa i koło Siewska, odparto w zaciętych walkach silne ataki nieprzyjacieli.

Parlament fiński obradował nad sytuacją

Jednomyslna wola obronna Finlandii

HELSINKI, 6 września. — Na temat odbytego w piątek posiedzenia parlamentu z wyłączeniem jawności wydano następujący komunikat urzędowy:

W zamyku parlamentu odbyło się o godzinie 10-tej pełne posiedzenie, na którym premier Linkomies, na podstawie §36 regulaminu, złożył poza porządkiem dziennym oświadczenie na temat sytuacji politycznej.

Premier podkreślił na wstępie, że niezłomna wola obronna armii fińskiej stanowiła wzór dla narodu, który podporządkował się ofiarom i wyrzeczeniom, wymagającym przez wojnę. Premier wyraził nadzieję całego narodu fińskiego wobec żołnierzy armii fińskiej, jego dowódców i jego okrytego sławą naczelnego dowódcy za wzorowe pożycie obowiązku.

Z kolei premier wygłosił wyczerpujący przegląd sytuacji gospodarczej kraju oraz poinformował posłów w przemówieniu i rolniczej produkcji kraju. Szczególną uwagę poświęcił premier możliwościom zapewnienia zaopatrzenia mas w ciągu nadchodzącej zimy.

Główna część oświadczenia, złożonego

przez premiera, dotyczyła zagadnień politycznych. Mówca omówił sprawę walki Finlandii w obronie kraju, jej stanowiska w obecnej sytuacji międzynarodowej oraz stosunki Finlandii do innych państw.

HELSINKI, 6 września. — Wszystkie dzienniki poranne z soboty z zadowoleniem wyrażają się w swych artykułach wstępnych o jednomyślnie woli obronnej, jaka uwidoczniła się w czasie piątkowej sesji parlamentu.

„Uosi Suomi” rozwiódł się na temat wspólnego frontu, utworzonego przez rząd i parlament, w celu porażki polityki fińskiej. Również i dziennik „Helsingin Sanomat” wyraża swe zadowolenie z osiągniętego wyniku i z udowodnionej absolutnej jednomyślności w stosunku do stanowiska, jakie zajęły rząd i parlament.

„Hofundstadsbladet” podkreśla, że Finlandia kieruje ścisłą linią i że rząd wychodzi z sesji parlamentu z tym przekonaniem, że może się opierać na stałej opinii narodu, przy wykonywaniu ciężkich swych obowiązków.

skie. Podczas kilkakrotnych, bezskutecznych prób przełamania, podejmowanych przez bolszewików na zachód od Kirowa i południowy zachód od Biely, nieprzyjacieli poniesł szczególnie ciężkie straty w czołgach i ludziach.

W Zatoce Fińskiej baterie nadbrzeżne marynarki na wyspie Tyters zatopili spośród zespołu bolszewickich okrętów wojennych poławiacz min, a drugi ciężko uszkodzony. Lekkie jednostki niemieckiej marynarki wojennej zestrzeliły wczoraj w tym samym rejonie morskim 4 bombowce sowieckie.

Siły brytyjskie, wysadzone na ład na półwyspie Kalabryjskim, zdołały w dniu wczorajszym tylko nieznacznie rozszerzyć swój przyczółek mostowy, chociaż przeciwnicy stawiali się im zaledwie słabe siły niemieckie i włoskie. Podczas ataków lotniczych na nieprzyjacielskie siły, wysadzone na ład, szybko niemieckie samoloty bojowe uzyskały trafienia bombami ciekłego ksilenu na krążownik nieprzyjacielskim.

W wyniku ataków lotniczych na miejscowości, położone w okupowanych obszarach zachodnich powstały w dzielnicach mieszkaniowych zaatakowanych miast, poważne straty wśród ludności cywilnej i zniszczenia w budynkach. Zestrzelono 5 samolotów nieprzyjacielskich. Jednostki ubezpieczające marynarki wojennej zatopili nocy ubiegłej przed północno-francuskim rejonem wybrzeża 4 łodziace brytyjskie, a na płycim wzniesły pożar.

PARYŻ, 6 września. — Atak brytyjsko-amerykańskich bombowców na teren Wielkiego Paryża w dniu 4-tej rocznicy wspólnej wypowiedzenia wojny Niemcom przez Anglię i Francję, o którym już donoszone, coraz wyraźniej zarysowywał się jako akcja terrorystyczna, wymierzona przeciwko ludności francuskiej. Mimo, że natychmiast po odlocie formacji lotniczych przystąpiono do prac ratunkowych, wdrobity dotąd donioło 167 zabitych ze zniszczonych domów mieszkalnych. Liczba rannych podwyższyła się tymczasem już na 450 osób.

Do walki przeciwko amerykańskim formacjom bombowców natychmiast przystąpiła w kilkanaście niemieckie. Według raportów dotychczasowych straciły one 18 bombowców lub też trafiły je tak ciężko pociskami, że liczyć się trzeba z ich zniszczeniem.

Włoski komunikat wojenny

RZYM, 6 września. — Włoski komunikat wojenny z niedzieli brzmi następująco:

Na froncie kalabryjskim nieprzyjacieli, pod silną osłoną formacji lotniczych, przy wzmocnionym dopływie wojsk i sił pancernych oraz krążowników średniej wielkości, posunął się dalej na teren zaplecza, zajmując natychmiast kilka miejscowości.

Pomiedzy Palmi i Bagnara oddziały obronne, po odparciu pewnego kontyngentu wojsk brytyjskich, wysadzonego na ład, miały wycofać się. W rejonie na wschód od Bagnara i w fortyfikacjach górskich w rejonie Aspromonte, są w toku gwałtowne walki.

Włoskie oraz niemieckie samoloty myśliwskie i bojowe atakowały statki do wyładunku wojsk, oddziały, znajdujące się w marszu i wojska pancerne przeciwnika. Trafiono ciężko bombami jeden krążownik, a liczne małe łodzie zatopiono.

Naloty miały miejsce w prowincjach Neapolu, Brindisi, Tarantu oraz na miejscowości Terracina, gdzie samoloty nieprzyjacielskie zbombardowały centrum miasta oraz ostrzelały ładunek miotacza z broni pokładowej, powodując przez to ciężkie szkody i liczne straty. Podczas operacji tego dnia zestrzelono 5 samolotów nieprzyjacielskich.

Z Częstochowy i okolicy

„JESIENNE PORZĄDKI”

WARSZAWA. — W dniu 1 września rozpoczął się w Warszawie miesiąc czystości pod hasłem „Jesiennie porządki”.

Oczyszczanie miasta i mieszkań ma za cel zwalczanie i ochronę ludności przed chorobami zakaźnymi. Stosownie do zarządzenia Dyrektora Policji azylowej usunąć znajdujące się na ulicach, drogach, placach, przeczyszczaczach i obrotowcach — dółki ze śmieciami, odpadkami i wszelkim brudem; do stanu używalności doprowadzić wszelkie wylewy, odpływy, ścieki itp., uporządkować klatki schodowe, stiepy i szczyty; doprowadzić do stanu używalności pokoje gościnne, sklepy sprzedawcy i wytwórnie środków żywnościowych; gruntownemu oczyszczeniu, a w razie potrzeby i dezynfekcji, poddać mieszkanka łazienki z podłogami, pianicami i korbkami.

Począwszy od 10 września br. władze sanitarne rozpoczną kontrolę wykonania powyższych zarządzeń. Do przeprowadzenia porządków w sklepach rozdzielczych będą wydawane arkusze wydzielarskie i środki dezynfekcyjne po cenach urzędowych. Za najlepsze wyniki w „porządkach jesiennych” będą przyznawane nagrody, w wysokości 1000 premii po 50 kg węgla.

„CZYM BĘDĘ”

LWÓW. — Zakład Psychotechnologii organizuje z okazji 60-tych urodziny zawodniczkę „Czym będę” kurs ten będzie trwał półtora miesiąca i przetrwać w nim jest dla młodzieży obowiązkowe, która stała przed trudnym problemem wyboru zawodu. Półroczny kurs ukończą 100 osób.

W sierpniu br. zakończył się czterotygodniowy kurs zawodowca. W kursie wzięło udział 81 osób, przeważnie absolwentów szkół powszechnych. Czas przebiegania obowiązkowego. Pod koniec kursu, na poprzednich kursach, tak i teraz około 80 proc. kursistów poddało w końcowych ankietach sędzią rozbieżne z pytaniami początkowego kwestionariusza. Po ukończeniu zawodowego zdobywamy na kursie, możemy wyboru życia zawodowego były w znaczeniu społecznym pozytywne. Najbardziej interesowały słuchaczy lekcje oraz wykładki, tak organizowane, aby uczucie dało poczucie, że nie jest to tylko sprawa społeczna i społecznego. Wyrażymy w tym celu jest jedna z odpowiedzi na pytanie ankiet końcowe: „Wielki i wyprzedzi dary mi okazuje poznać świat gospodarczy i wybrać w nim dla siebie miejsce”.

w trakcie której wyrodni synowie pobili dotkliwie ojca, a sami zbiegli.

Dziś: Reginy m., Anastazji
Jutro: Narodzenie N.M.P.

Wschód słońca o godz. 6,20
Zachód " " " 19,36

Zaciemniamy
od godz. 21,00 do godz. 5,00

Przydział żywności

(x) W Środę, dnia 8-go i czwartek, 9-go września wniósł zgłoszenie w skłenie „Jedność” Nr. 38, przy Alei Wolności 11, celb odmierny artykułów żywnościowych, na dodatkowe karty I i II kat. pracownicy następujących firm: Rzeźni miejskiej „Toriani”, Ubezpieczalni Społecznej, Sądów, Wzięcia, Monopoli, Banków, Szkół, Urzędu Skarbowego oraz Celno-go.

Terminowe świadczenie

(x) W terminie do dnia 10-go b. m. uściślić trzeba w kasie właściwego Urzędu Skarbowego IV kwartału przedpłaty na podatek dochodowy za rok 1943 w wysokości 1/4 ostatniego wymiaru rocznego.

Karty na mleko

(x) Oddział Apropowizacyjny Zarządu Miejskiego komunikuje, że posiadacze kart na mleko na miesiąc wrzesień b. r., będą otrzymywać w punktach rozdziału mleka na każdy kupon po 1/4 litra. Mleko należy się na wszystkie kupony.

Akcja żniwna

(x) Odstawy produktów rolnych wynagradzani są w tym roku wysokiemi premiami w postaci wyrobów tekstylnych, wódki, papierosów i szeregu niezbędnych w gospodarstwie domowym artykułów. Miejsce sklepy tekstylne przygotowawczy obszerny zapas towarów rozpoczęły już wymiennie punktów premiowych na wyroby włókiennicze. Firmy biorące udział w „akcji żniwnej” zapotrzebowane są w szczególności zamieszkoane w oknach wystawowych, oznaczania.

Z cyrku „Korona”

(x) Jak się dowiadujemy, cyrk „Korona”, który rozbił swe namioty na placu Rynku Wieleńskiego, bawił będzie w Częstochowie jeszcze kilka dni.

W aptece Ubezpieczalni Społecznej

(k) Miasto nasze śmiało może się poszczycić wspaniałą zaopatrzoną i nowoczesną, wozorow urządzoną apteką Ubezpieczalni Społecznej. Przekonania została ona przed rokami, w ul. Mickiewicza na ul. Kościuszki i tu, w dogodnym dla ludności punkcie, rozwijać stale swoją działalność, będąc otwartą przez cały dzień, a w niedziele i święta od godz. 8-jej do 10-jej rano.

W aptece panuje wieczny ruch. Wygodne, szerokie ławki w czysto i estetycznie utrzymanej poczekalni, zajmowane są przez czekających na odbiór lekarstw. Siadam nieznacznie między nimi i w słuchując się w prowadzone rozmowy: — Nikt u nas właściwie nie chory, moja pani, tylko mój stary zesłabł coś okrutnie i przepisał mi lekarz jakoweś witaminy... — A ja to czekam na lekarstwo, bo moja dziewczyna zaniegowała mi na żołądek i... — Ładnie tu w tej aptece!

— To pani pierwszy raz? Bo ja to tu często przychodzę, wszystkich dobrze znam! Bardzo grzechni ci aptekarze, zawsze po ludzku człowieka potraktują, wytlumaczą... Mimowolnie kieruję wzrok na oszklone drzwi, przez które widak krzątających się zreszcie za ladą dwóch panów magistrów w długich białych fartuchach. Jeden odbiera recepty, przykleja numerki oddając odcinek właścicielowi, drugi wyszukuje przesrane na jasnych półkach. Wychodzą z poczekalni i kierują się do laboratorium, chcąc poznać, bardziej wewnętrzne życie apteki, niedostępne dla przeciętnego obserwatora. Uprzejmy kierownik pozwala sobie prędko wpaść i próbuje zaspokoić moją natrętą ciekawość reporterską.

— O je mi wiadomo, w dzisiejszych czasach jest niezmiernie trudno dostać niektóre leki, a wnosząc je z rozmów w poczekalni, nie często wychodzą ludzie z apteki z pustymi rękoma, jak więc pan sobie radzi? — Lekci dostajemy po urzędowych cenach z Warszawy z „Centrali Zaopatrywania Instytucji Ubezpieczalni Społecznych”. Z powodu braku wielu produktów leczniczych, musimy stosować różne artykuły zastępcze. Odczuwamy coraz większy brak zastrzyków i tabletek witaminowych, w tak dużych ilościach zapisywanych przez lekarzy, leki te doskonale działają na wyczerpanie niewystarczającym odżywianiem organizmu. — Czy mogłby mi pan powiedzieć, ile lekarstw wydaje się przeciętnie w ciągu dnia? — Mniej więcej od 900 dziennie. — Według ostatnich naszych statystyk, wydałmy podczas miesiąca 23.937 leków, w czym 8.259 złożonych, czyli wykonanych na podstawie recept, resztę stanowiły preparaty gotowe. Statystyki jednak uwzględniają tylko naszą centralę w Częstochowie. — To apteka posiada swoje oddziały? — Tak, w Przyrowie, Koniecpolu i Żarkach, zaopatruwane wyłącznie przez nas. — Czy i tamte apteki są tak pięknie utrzymane? — No, przede wszystkim są znacznie mniejsze, my zajmujemy lokal — złożony z 10-ciu izb liczący pracownię laboratoryjną.

Kierownik prowadzi mnie do laboratorium, bliższe nowej sterylizacji, gdzie oglądam przążeńy kalibrów wagi, tajemnicze zlewki, próbówki, palniki i mikroskopy. — Ciągłe wro pracą przy sterylizacji środków

opatrunkowych, bandaży, gazy, które dostarcza my szpitalowi Ubezpieczalni. A tu, proszę spojrzeć... to jest moja dama; waga analityczna! — Przytrzymaj się niewielkiej wadze ukrytej pod szklanym kloszem nie bardzo rozumiejąc dlaczego ma ona być dumą pana Kierownika? — Jest przecież taka sama, jak wszystkie inne stojące na stołach? pytam niepewnie, z góry wstydząc się swojej wielkiej ignorancji. — Ach, ta waga analityczna jest tak czuła, że podaje nam ciężar z dokładnością do 1/10.000 grama! — I do czego bywa używana? — Do badania czystości leków, obchodzimy się z nią w szczyty z prawdziwym nabożeństwem, to przecież prawdziwie boski dar nowoczesnej nauki! — Panie Kierowniku, a ile osób zatrudnia apteka? — Siedmiu wykwalifikowanych magistrów farmacji, dwudziestu pomocnicze i trzy osoby prowadzące kancelarię. — I dajecie sobie radę przy takim nawale pracy! — Kierownik uśmiecha się gładząc delikatnie dłonią kłosa swej wagi analitycznej. — Jakoś widać dajemy sobie radę, skoro apteka sprawnie prosperuje! — Opuściam laboratorium oszołomiona tyloma ciekawymi wiadomościami i patrzac na ludzi swobodnie wyszyczących z apteki flaszki, pudełka i torebki, myślę z przerażeniem: czy zdają sobie oni sprawę, jak wielkich trudów wymagało wykonanie ich lekarstw, których składniki ważone były z dokładnością do 1/10.000 grama!

KACIK ROLNICZY

Uprawa międzyplonów ozimych

Zwiększenie uprawy międzyplonów ozimych jest teraz bardziej niedoczone niż kiedykolwiek. Uprawa ta umożliwia regularną, wysoką produkcję mleka w gospodarstwach rolnych, wzmacniając tym samym podstawę zaopatrzenia ludności w tłuszcz. Międzyplony ozime dają gospodarstwu rolnym cały szereg korzyści. Odciażają one powierzchnię przeznaczoną pod uprawę głównych pasz i możemy na to miejsce uprawiać częściowo plody na sprzedaż. Wypełniają przy tym lukę pomiędzy ostatnią soczystą paszą zimową a pierwszą koniczyną lub wygonem na pastwiska. Oprócz tego dostarczają cennej obfitującej w białko paszy, co przyczynia się do wzmocnienia produkcji mleka wczesną wiosną. Na przedplony nadają się wszystkie gatunki zbóż, sprzątane wczesną zimą. Niezwykle to zrzęciu zbóża, pokładamy ściernisko — najlepiej jeszcze przedzielnymi podskopkami — kilkotróbowym pługiem podoratkim (skrobakiem), ekstirpatorem (skopawicem), lub bioną tarozką. Spulchniona ziemia wchłania łpnie, epady des., zwone niż zwierła. Dobrze osłazona łąka jest pierwszym warunkiem przyjęcia się międzyplonów zimowych. Z tego względu rozpoczynamy o ile możliwości jak najwcześniej przygotowywanie zagonów pod zasiew i zaraz po plugu włączamy broną. Ważne może okazać się koniecznym do utwardzenia gruntu lub rozbruszenia skiby Ważne chropawce nadają się lepiej niż gładkie.

Po walcowaniu jednak musimy zaraz zbrono- wać gładziną. Najlepiej, sprząć razem walec i bronę. Gdzie to da się zrobić i gdzie na podstawie przeprowadzonych badań okazie się koniecz-

nym dodatku wapna, nawozimy ściernisko wapnem. Odpowiednią zawartość wapna w ziemi ważną jest szczególnie przy wszystkich mieszankach, zawierających rośliny strączkowe i przy rzepaku. Przy dokawankowaniu nawozów strączkowych musimy się zastosować do posiadanych przydziałów. Nie wolno jednak nigdy zapominać, że bez pozytywnia niemożliwy jest sprzęt międzyplonów.

Nawozy azotowe dajemy po połowie: w jesieni i wczesną wiosną. Również małą dawkę obornika użytkujemy dobrze międzyplony, jeżeli możemy gnoj przynajmniej na jakiś czas przed uprawą. Będzie to jednak możliwe tylko przy plonach, sprzętanych bardzo wczesnie z pola. Natomiast obornik wywieziony na krótko przed siewem przed-

szkádza koniecznemu osadzeniu się ziemi, zwiększając niebezpieczeństwo uciernienia od mrozu. Wszystkie międzyplony ozime wdzienne są również za gnojówkę, przy której jednak szczególnie ważnym jest dobre ich rozdzielanie. Tym sposobem oddajemy kontyngent nawozów azotowych. Jesienią dajemy mniejszą, wczesną wiosną większą dawkę. Rzepik ozimy dostarcza pierwszej paszy zielonej w połowie kwietnia na stanowiskach ko- rzystnych, pod koniec kwietnia na późniejszych. Rzepak ozimy możemy kosić na paszę w jakiejś 10 dni po rzepiku. Wymaga on gruntów śred- nio do lepszych. Ilość wysiewu i szerokość rzęd- jów jak przy rzepiku ozimym. Zyto pastewne kosi się pod koniec kwietnia w

okolicach o łagodnym, i początkiem maja w oko- licach o surowszym klimacie. Nadaje się ono na wszystkie grunta i stanowiska. Siał można do końca września. Bejcowanie ziarna siewnego chroni żyto przed szkodami od mrozu.

po sprężeniu żyta pastewnego następuje sprzęt mieszanki wyki i żyta oraz wyki i pszenicy. Tamtą wybieramy na ziemię lżejszą, za na lepsze. Oddzielny siew wyki z końcem sierpnia, a żyta lub pszenicy z początkiem września, sprzyja wro- stowi wyki i zmniejsza opadnięcie przez szkod- niki żyta. Mieszankę landsberską można kosić w połowie maja. Nadaje się pod nią wszystkie ziemie, o ile nie są za lekkie lub bardzo ciężkie. Stanowisko nie może być za ostre lub za wysokie. Gdzie w ostatnich latach siał występowały szkody od mrozów tam zrezygnujemy z uprawy mieszanki landsberskiej. Zamiast niej zasiewamy mieszankę wyki i żyta, wyki i pszenicy, lub też żyto pastew- ne.

Poza tym musimy jeszcze pamiętać, że własne nasienie wyki ozimych możemy uzyskać bez uszczerbku plonu żyta. dostawiając 10 do 15 kg wyki na hektar przy normalnym zasiewie żyta. Zmniejszamy tym sposobem koszty zasiewu międzyplonów ozimych w roku następnym i uniezależniamy się od dokupywania. W tym celu przechowy-ujemy trochę nasienia wyki ozimej.

Powinnością nie tylko uprawiać międzyplony ozime, lecz możliwie najwięcej obok siebie. Rzepik i rzepak zimowy, żyto pastewne, wyka z ży- tem lub mieszanką landsberską uprawiane w jednym gospodarstwie, zaopatrują oborę na jakiś miesiąc w paszę zieloną, do czasu koszenia pier-wszej lucerny czy pierwszej koniczyny. Na ki- szonkę nadają się wszystkie międzyplony ozime; do suszenia na siano najlepiej na koźlach — wyka z żytem, wyka z pszenicą i mieszanka landsberska. Jeżeli zbierzemy więcej międzyplonów ozimych niżeli potrzeba nam na paszę zie- loną, napelniamy pozostałą ilość zbiorniki na kiszonkę lub przygotowujemy swoje zapasy siana.

W interesie zaopatrzenia ogółu

Gospodarstwo mleczne jest najistotniejszym i najpewniejszym czynnikiem zapewnienia nam tłuszczu. To też wydajniejsze zaopatrzenie rym- ku mlecznego uważać należy za jedno z głównych zadań gospodarstw rolnych. I chociaż produkcja nie wszędzie jeszcze może być istotnie podwyż- szona, to jednak da się osiągnąć zwiększenie do- stawy mleka i jego produktów. W interesie za- opatrzenia ogółu musi się wymagać od rolnictwa pewnych ograniczeń potrzeb gospodarczych i o-

sobistych celem osiągnięcia zwiększonej dostawy. Każde wieśniak może być pewnym uznania za swoje starania: w tym kierunku. Każde gospodarstwo w ramach akcji premiowej otrzyma o- prócz gotówki za mleko znaczne premie mlecz- ne. Obliczenie premii następuje na zasadzie od- stawionej ilości mleka i ustalonej przeciętnej za- wartości tłuszczu. Dlatego pamiętajcie: — W własnym gospodarstwie oszczędzajcie ile moż- ności mleka, a odstawiać go jak najwięcej:

Jednostki premiovu za mleko

100 litrów mleka o przeciętnej zawartości tłuszczu do 2,0 procent	— 54 jednostkom premiovym
2,1	57
2,2	59
2,3	61
2,4	63
2,5	65
2,6	67
2,7	70
2,8	72
2,9	74
3,0	76
3,1	78
3,2	80
3,3	82
3,4	84
3,5	86
ponad 3,5	120

Straty tonażowe państw neutralnych

SZTOKHOLM, 6 września. — Straty tonażowe krajów neutralnych, jak donosi agencja TT, obliczane są od wybuchu wojny na 4.587.932 ton.

Szwedzka flota handlowa straciła wskutek bezpośrednich zatopień, min lub torped 208 statków o łącznym tonażu 861.786 ton. Jeżeli doliczyć się straty okrętów, spowodowane innymi przyczynami, jak zdarzenia, wyrzucenie na brzeg, kontakty i t. d. wówczas ogólne straty szwedzkiej floty handlowej dosięgną od początku wojny 243 statków o łącznej pojemności 956.954 ton. Straciło przy tym życie ogółem 1211 osób.

Straty Norwegii w okrętach podczas wojny wynoszą 280 statków o łącznej pojemności 1.554.053 ton, przy czym zginęło 939 osób, straty Danii — 167 statków o tonażu 440.816 ton i 1036 marynarzy, straty Finlandii 46 statków i 208 osób.

Do tych krajów północnych należy doliczyć dalszych 229 statków o łącznej pojemności 1.465.033 ton, należących do innych państw neutralnych, przy czym zginęło 3210 osób.

Oświadczenie Mc Caina

SZTOKHOLM, 6 września. — Zastępca szefa sztabu floty Stanów Zjednoczonych, kierownik wydziału lotnictwa morskigo, viceadmirał John Mc Cain, oświadczył, jak donosi Reuter, dosłownie:

„Sily amerykańskiej floty wojennej i lotnictwa zostana obecnie w takich rozmiarach zjednoczone, że w końcu zatopimy większą część floty japońskiej. Nasze cioty pod względem tempa, energii i intensywności, będą wzmagały się tak, że w końcu wyspy japońskiej utoną w krwi i popiołach. Również każdy samolot bojowy, posiadany przez Japonię, wymiemy z powietrza.“

Moskwa stale niezadowolona

SZTOKHOLM, 6 września. — Donoszą z Moskwy, że pewne nowe założone bolszewicy czasopismo w najwęższym swym wydaniu zajęło stanowisko w odniesieniu do anglo-amerykańskiej akcji na Sycylii oraz statków na miastach niemieckie.

Pismo to stwierdza, że obie te akcje „nie odciążą ani jednej dywizji od naszego frontu i nie były dla Hitlera przeszkodą w podwyższeniu liczby dywizji na froncie.“

Dutra w Waszyngtonie

MADRYT, 6 września. — Brazylijski minister wojny Dutra, znajdujący się w podróży okólnej przez Stany Zjednoczone, powołany został do Waszyngtonu, celem odbycia konferencji z prezydentem Rooseveltem. W następstwie przyjęcia przez Roosevelta przedwzrostu się konferencji Dutry z szefem sztabu generalnego Stanów Zjednoczonych Marshalla.

Żądania żydów amerykańskich

MADRYT, 6 września. — Agencja „EFE“ donosi z Nowego Jorku, że w środę zebrali się w hotelu Waldorf-Astoria w liczbie 502 delegaci 5-tu milionów żydów, przebywających w Ameryce Północnej. Delegaci ci spisali memoriał, który ma być przedłożony rządowi państw alianckich. W piśmie tym żądają ogólnego amerykańskiego żydostwa ojczysta, daleką zaś domagają się zniesienia ograniczeń imigracyjnych dla żydów, ogłoszonych w roku 1939 przez angielską Białą Księgę.

Gubernatorem wojskowym hotelu portugalskiej Angoli, mianowany został generał brygady Fernando Pacheco Yena.

KRYSTYNA WAJCHT 30)

Ludzie szczęśliwi

Powieść

„Więc już za chwilę, za chwilę zobaczę Malgosię! Ciesz się jak szubak, jak maty, zakochany chłopiec!“

— Szybko do domu! — rzuca szoferowi.

Do domu!.. Oznacza to koniec pracy, koniec poważnego pana dyrektora, dalej będzie się zwykłym człowiekiem snującym swoje ciche, domowe szczęście... Hełz to tylko takich radośnych powrotów!

„A kiedyś... jeszcze u państwa Kogutków Paweł pamięta świetnie, jak przyjęciem było zakoczyć Malgosię pochyloną nad blachą! Śmiała się tak wesoło: — Ale mnie przestraszyłeś, Pawełku!.. A wiesz... zupa się wcale nie przypaliła...“

„Teraz Malgosia nie gotuje już obiadów, nie gotuje obiadów... i jakoś coraz mniej się śmieje...“

Paweł łapie się na ciągłym przypominaniu sobie ich dawnego życia. Nie trzeba tego robić! To tylko smutni, lub bardzo starzy ludzie zaczynają się marzenia od beznadziejnie przykrej słowa: „dawniej!“

A Paweł przecież jest taki młody i szczęśliwy! Auto z cichym zgrzytem hamulców zatrzymuje się przed małą, nowoczesną willą.

Paweł wysiada i wyjmując z kieszeni pęk kluczy.

Wchodzi do holu, gdzie wita go radośnym szczechem czatujący przy drzwiach Piesek.

— Dobry, śliczny kundelek!.. No, dość już! Nie można walać pana spodni!

Zaraz zjawia się wzór idealnych pokoiwek, czyli Zuzia w białym fartusku i sterzącym strywnie czepczeku, która cała łącznie z imieniem stworzona została najwidozniej właśnie tego zawodu.

— Odbiera z uśmiechem kapeluszy, szalik, pałto i kręci się zwinnie koło wieszaka.

Cztery bramy Europy

BERLIN, 6 września. — W artykule pod nagłówkiem „Inwazja na Balkany“ analizuje „Berliner Börsen Zeitung“ możliwości ewentualnej inwazji alianckiej do tej części Europy.

„Twierdza Europa — stwierdza w wstępie artykuł — posiada w samej naturze swego wspaniałego budownictwa. Dodac należy, że dzięki potężnym wysiłkom niemieckich pionierów fortecznych, organizacji Todt, Służby Pracy Rzeszy i wszystkich niemieckich organizacji pracy, obiekty forteczne, dane przez naturę, zostały umocnione nie do zdobycia, a dzięki udokonałemu orężu obronnemu zapewniono zalamanie się każdego ataku, wymierzono przeciwko Europie.“

Po wylczeniu licznych maszywów górskich, zamkniętych na wzór twierdzy południowo-wschodnią Europę od północy i wschodu, artykuł stwierdza w dalszym ciągu:

„Niemieckie sily zbrojne w braterskim i koleżeńskim współdziałaniu z narodami południowo-wschodnimi: Rumunami, Bułgarami, Chorwatami, Słowakami i Węgrami, strzeżą Europę na Południowym Wschodzie. Cztery bramy umożliwiają dostęp do Europy od wschodu i południa.“

Brama Besarabska nad Dniestrem jest zamknięta, ponieważ Niemcy i wojska sprzymierzone przesuwały front przeciwko bolszewikom od Dniestru aż do przyczółka

mostowego nad rzeką Kubań, a Rumuni trzymają silnie w swych rękach, dzięki skutecznej, twórczej administracji. Kraj Transnistrii, przed bramą Besarabską. Nieustanna czujność jednostek floty rumuńskiej i niemieckiej oraz strata wszystkich wielkich portów wojennych, a nadto obrona wybrzeży w Rumunii i Bułgarii, udaremniają jakkolwiek akcje sowiecką na obszarze Morza Czarnego.

To przez naturę stworzone jako jezioro śródlądowe morze, jest równocześnie zarządowane od strony Balkanów drugą bramą, mianowicie Bosforem i Dardanelami, które pilnie dbają o swój neutralny charakter. Turcja zamyka dla wszelkiego przejazdu i przemarszu. Daleko na południe znajduje się rygnująca pozycja Krety i liczne wyspiarskie forty, zamkające wał forteczny południowo-wschodniej Europy.

Bułgaria chronia strzegły wybrzeży (tureckich, a trzecia brama Saloniki znajduje się silnie w rękach niemieckich.

Strome wybrzeże greckie uniemożliwia jakkolwiek większą operację lądowania, zaś czwarta brama, mianowicie Cieśnina Otranto, umożliwiająca wejście na Morze Adriatyckie, jest zamknięta, a strome wybrzeże nad tym morzem są silnie strzeżone przez wojska chorwackie. W ten sposób południowo-wschodnia Europa stoi silnie uzbrojona przeciwko wszelkim atakom, na podobieństwo jeża.“

Z kolei dziennik stawia pytanie, z której strony Anglosamerykanie mogliby podjąć próbę wtargnięcia do Europy na Południowym Wschodzie, przy czym zauważa, że warunkiem inwazji alianckiej od południa byłoby zdobycie Krety i najważniejszych wysp na Morzu Egejskim. Od zachodu ewentualna inwazja mogłaby nastąpić dopiero po zdobyciu wielkich obszarów Włoch i ich zabezpieczeniu. Wprawdzie Anglosamerykanie mogą posiadać do swej dyspozycji dywizje, formacje lotnictwa i tonaż dla ataku na południowo-wschodnią Europę, jednak warunki tego ataku, jak podkreśla dziennik, są znacznie trudniejsze, niż na Sycylii. Dziennik zwraca przy tym uwagę na większą odległość od portów wybrzeżnych, na niegospodlny charakter wybrzeży Balkanu i małą ilość odpowiednich portów do lądowania. Już z tego faktu można sobie zdac sprawę o trudności ewentualnej inwazji alianckiej do południowo-wschodniej Europy. Babcyba na poparciu anglosaskiej inwazji bałkańskiej przez ludność miejscową polegają na zupełnej fałszywych przesłankach. Ludność ta stoi po stronie europejskiej i nie chce nie wiedzieć o Anglosaskach. Bandy partyzantów, jak stwierdza dziennik, zostały rozbite, a ich resztek nie można uważać za element bojowy, zdolny do udzielenia pomocy.

W końcu należy jeszcze wziąć pod uwagę, że jeżeli chodzi o zakrojoną na wielką skalę operację lądowania w południowo-wschodniej Europie, to może ona nastąpić tylko w szczyptach granicach czasowych, ze względu na warunki atmosferyczne. Granice te jednak na ten rok zakończą się już po kilku tygodniach.

W zakończeniu dziennik wskazuje na istniejącą możliwość alianckiej próby lądowania na tym obszarze Europy i podkreśla przy tym, że ta część Europy, wykastłona już przez naturę do rozmiarów niezdojrzętych, może być zdobytą tylko wtedy, jeżeli jej zaloga nie będzie zgodna i niejednocliwie dowodzona. Ta jednolitość jednak — choćby dziennik — „po raz pierwszy w historii jest obecnie niezaprzeczalnym faktem“.

Działania wojenne na Pacyfiku

Japoński komunikat bilansowy

TOKIO, 6 września. — Główna Kwatera Cesarska podaje do wiadomości:

W miesiącu sierpniu japońskie sily lądowe i lotnicze w czasie swych operacji na odcinku frontu pod Nową Georgią zatopili ponad 70 nieprzyjacielskich statków, uszkodzili ponad 50 statków oraz zestrzelili przeszło 270 samolotów. Straty nieprzyjaciela podczas lądowania wynosiły dalszych 3.000 żołnierzy. Komunikat podaje w szczególności co następuje:

1) Uporczywe walki rozegrały się w rejonie wysp Salomona i naokoło Nowej Georgii, przy czym w czasie walk u wybrzeża na północ od Munda i na odcinku Bairoko nieprzyjacieli poniosli ciężkie straty. Uporczywe walki toczyły się także na małych wyspach pomiędzy Kulambangą i Nową Georgią od dnia 28 sierpnia począwszy. Na wyspie Wellakavella, gdzie nieprzyjacieli stale otrzymuje posiłki, wojska japońskie dotąd nie zostały wnikłane w walki.

2) Japońskie sily lądowe i morskie notują dla miesiąca sierpnia następujące sukcesy: a) Zatopiono 19 transportowców, m. nimi 10 wielkich, sześć średnich i trzy ma-

łe. Oprócz tego zatopiono 16 okrętów wojennych, między nimi jeden krążownik, dwa lekkie krążowniki, lub też wielkie kontrtorpedowce, trzy kontrtorpedowce i 12 łodzi torpedowych, jeden wielki statek służący do lądowania, a nadto zatopiono również pięć dalszych okrętów. b) Ciężko uszkodzono kilka transportowców, między nimi jeden o wielkim tonażu i jeden średniego tonażu, uszkodzono również osiem okrętów wojennych, osódró nich trzy krążowniki, trzy kontrtorpedowce i dwie łodzie torpedowce. c) Trafiono podiskami: 11 transportowców, między nimi 10 wielkich i jeden mały, 11 statków wojennych oraz dwa wielkie statki przeznaczone do lądowania. Oprócz tego zabitych lub rannych zostało ponad 3.000 ludzi.

Japońskie sily zbrojne poniosły następujące straty: jeden kontrtorpedowiec, cztery okręty do lądowania i trzy mniejsze statki. Uszkodzenia odniosły jeden kontrtorpedowiec i trzy statki do lądowania. 57 japońskich samolotów zrujnowało się dobowoli nie na wyznaczone sobie cele lub też nie powróciły do swych punktów oparcia.

ŚWIATŁOCIEŃNIE

Ostrożny minister Knox

Bezpośrednio po konferencji Roosevelta z Churchillem w Quebec, odbyła się tam konferencja prasowa, podczas której przedstawiono prasie nie wolno było stawiać żadnych pytań. Na zasadzie urzędowego komunikatu ogłoszonego przez Reutera, można jedynie wynioskować, że konferencja nie dała żadnego pozytywnego wyniku i że ostateczna pomoc oczekiwana jest po jednej z następnych konferencji, jakie jeszcze odbędą się mają. Jedynie minister marynarki Knox po powrocie do Waszyngtonu odczuł potrzebę wypowiedzenia się na temat nastrojów panujących wśród kół wojskowych podczas spotkania w Quebec. „Musimy zdac sobie sprawę z tego, powiedział dosłownie, że stoimy dopiero na początku naszych ofiar i że przed nami leży czas największych doświadczeń. Musimy przetrwać teatr wojenny w samo serce wroga, a każdy, który nie ma sily bojowej Niemiec i szaleńczej odwagi żołnierza japońskiego, jest wprost wariatem“.

I to powiedział ten sam minister Knox, który w roku 1941 twierdził, że wojska

amerykańskie w ciągu dziewięćdziesięciu dni znajdą się w Tokio.

Za 60 lat

Minister Knox był podczas ostatniej wojny swojej na temat konferencji w Quebec wybitnie niedyskretny. Między innymi powiedział on, że biuro informacyjne amerykańskich sil zbrojnych jest tylko centralą kłamstwa. Zwrócił uwagę na wybujałe krzyki propagandowe, gdy Amerykanom udało się zająć małą wyspkę, a nie chciał już w ogóle mówić o wielkiej akcji propagandowej po zajęciu Sycylii. Omówił między innymi, że Amerykanie walczą na razie tylko na skrajnych teatrach wojennego i że poza frontem wód nim między nimi doszło jeszcze do większych bojów. Warto przy tej okazji przytoczyć obywatela jednego z korespondentów specjalnych, który wykastł, że gdyby Amerykanie powalili się naprzód w tym samym tempie co dotychczas, to potrzebowałby dla zawojowania pozostałych terytoriów wysp będących obecnie pod panowaniem Japonii i przejścia 6000 km. jakie dzielą ich jeszcze od Tokio całe 60 lat.

— Gdzie pani?

— Pani gra, jak zwykle, panie dyrektorze! Paweł szybko wbiega po schodach i otwiera niecierpliwie drzwi jedne, drugie, trzecie... Uderza go w uszy fala przedwień smutnych, głębokich tonów pianina, na którym Malgosia gra, zdaje się Szopena?..

— Paweł cichutko zbliża się i chwytą ją niespodzianie za ramiona.

— Ach, Pawełku!

— Złękłaś się, Kochanie?!.. No powiedz, jakie głupie pomysły ma twój mał!

Malgosia zarzucha mu ręce na szyję i przylutła się miękkiem, kocim ruchem.

— Co robiłaś całe przedpołudnie?

— Grałam Pawełku!

— Nie przykrzy ci się to ciagle granie?

— Wiesz przecież, jak lubię muzykę!

— Może chcesz więc pójść dziś do opery?

— Ach, nie poświęcać się, Kochany, wiem do brzo, że robisz to tylko dla mnie, nudzisz się śmiertelnie na każdej operze!

— No i zapomniałem na śmierć, że mamy dziś przyjęcie u dyrektora Leckiego!

— Ale ja nie zapomniałam, twój smoking jest już przygotowany, leży...!

— A suknie przyniesiłeś już od krawcowej?

— Jeszcze nie, Pawełku!

— Może zadzwonisz, gotowa się spóźnić, a ja chce, żebyś ładnie wyglądała, żeby ci wszyscy podziwiali!

Malgosia uśmiecha się smutnie.

— Nie obawiaj się, Pawełku, suknie napewno przyniosła na czas!

— Jestem dziś piekielnie głodny!

— Chodźmy więc na obiad!

Przechodzą do jadalni. Malgosia naciska biały guziczek dzwonka i Zuzia wnosi zupę na lśniącym jak lustro tacce.

— Miałem dzwonek przecież, że wpadniesz do mnie do biura...!

— Nie mam przecież tego zwyczaju!.. zresztą na pewno przeskodziłabym ci w pracy.

— Ależ, Malgosiu, to byłoby bardzo miłą nie-

spodzianką!.. A może chciałabyś zwiedzić naszą fabrykę?

— Nie, Pawełku, nie znam się na tym i nie interesowałabym się nigdy mechaniką!

Pawłowi robi się przykro i koczają obiad w milczeniu.

Piesek lasi się i przymila o zwykłą poobiednią zabawę, ale nikt jakoś nie zwraca na niego uwagi. Paweł zbliża się w zamysleniu do okna.

— Po przeciwniejszej stronie przechadza się wolno młody mężczyzna w szarej jesionce.

— Patrz, Malgosiu, znowu ten dziwny jegomość! Kreaci się koło domu o różnych porach dnia, spotykam go coraz częściej, zaczynam być niespokojny, może to złodziej?

— Ach, Pawełku, przedzej adorator Zuzi, lub Kucharki!

Malgosia śmieje się głośno, niby tak, jak dawniej, a jednak jakoś szcztunie.

— Przeprz się trochę, żebyś była wypoczęta wieczorem!

— Właśnie o tym myślałam... ty musisz już iść, Pawełku!

— Tak, wróć dziś wcześniej do domu! Przysię Zuzie, żeby zastąpiła ci sypialnię, na kochanie! Malgosia idzie do swojej sypialni. Jest to śliczny, różowy budnarek potoczony z pokojem Pawła.

Siada na niskim taborecie przed toaletką i patrzy długo w swoją podobną twarz odbitą w lustro.

Po chwili wstaje się cicho Zuzia.

— Zastąpił okna?

— Tak, Zuziu!

Malgosia zdejmując sukienkę i wkłada miły, mięciutki szlafroczek.

— O! Znowu chodzi ten idiota!

— Jaki idiota?

— A taki jeden! Przejść mi spokojnie nie daje! Zawsze się dowali i to by chciał fundować kino, to...!

— Powodzenie masz Zuziu!

— Eee tam! A jemu to...!

— To co?

— To mnie się zdaje, że o panią chodzi!

— Jaki o mnie?

— Na pewno... — Zuzia głos zniża do szeptu — na pewno ktoś się w pani zakochał i przysyła na zwidy słuszące... bo nie, tylko się pyta kiedy pani wychodzi gdzie można pani zobaczyć...!

— E! płać tam! Zuziu! Naczytałaś się jakichś romanseid!.. A nie mówże o tym panu, bo pan znowu złodziej z niego robi i byłby niespokojny!

Zuzia mruczy porozumiewawczo oko:

— Takich rzeczy się panom nie mówi, nie w jednym miejscu już służyłam!.. A... a co je mu mam odpowiadać?

— Najlepiej powiedz, że wyjechałam i nie wdawaj się w nim w rozmowy!

Malgosia kładzie się na szerokim zasłanym poduszkami tapczaniu i zarzucha ręce nad głowę. Zagodny półmrok sprzyja popołudniowej drzemce, tak korzystnie wpływającej na wieczorny wygląd, zmiekcza kształty miniaturowych, niskich mebelków z taką troskliwością zamówionych przez Pawła, który najwięcej starań włożył w urządzenie tego pokoju.

Westchnienie wyrwa się z piersi Malgosii, jakże dobrze mogłoby być tutaj, gdyby nie te uparte, nerwowe, wracające ciagle myśli, nie pozwalające jej cieszyć się wszystkim, gdyby nie ta dobowolna niewola, na którą skazała się sama nie wychodząc z domu, gdyby nie zbliżający się kres ich współżycia, koniec zaznaczonego w umowie roku.

Malgosia kocha Pawła, i wie, że będzie musiała odejść... odejść, lub przekreślić wszystkie dawne dążenia, zamowiania, ambicje... Ta ustawiczna, męcząca rozterka wyczerpuje ją, dręczy, odbiera sen.

Nie może zostać przy Pawle teraz, gdy stał się bogatym, nie może korzystać z pieniędzy człowieka, którego wyraźnie prosiła o zawarcie z nią rocznego małżeństwa, a przy tym Paweł nie zgodziłby się nigdy, gdyby wiedział...!

Wolno wiakną się bezczynne, leniwe godziny.

(d. c. a.)

Z Częstochowy i okolicy

Wrzesień
7
Wtorek

Dziś: Reginy m., Anastazji
Jutro: Narodzenie N. M. P.

Wschód słońca o godz. 6.20
Zachód " " 19.36

Zaciniamy
od godz. 21.00 do godz. 5.00

Cudza własność

W myśl praktycznego wykorzystania każdej piędzi ziemi, grunty, leżące dotychczas odłogiem, podwórka, piękne tawianki i rabaty kwietne, nierządno zamieniano się w ogródki warzywne. Celowe to nastawienie ma w czasach wojennych dużą rację bytu.

Wszędzie dominuje bujna nać kartoflana. Kartofel, który jest podstawą naszego pożywienia, panoszy się na działkach, w ogródkach, w sadach między drzewami, na dawnym miejscu stokrotek i innych wdzicznych kwiatów, które umiły nam klombry, wygląda zienia za płotów, podrasta pod same okna, ciągnie się smugami zagonów po polach podmiejskich.

W okresie nadchodzącej jesieni jakości gorzko pachną kartoflika...

Jest to może smętne wspomnienie przebrzmiałego lata, a może też smutna reminiscencja na temat ustawicznych kradzieży, dokonywanych przez nieznaną nikomu amatorów cudzej własności.

Przeważnie w nocy, gdy księżyc snuje się ponad dachami i strzechami nad nacią kartoflaną unosi się mroczna nacią dokonywanych kradzieży. Czasem zdarza się, iż właściciele poltek, myśląc o trudzie swej pracy i nieuczciwości ludzkiej, potrafi chwycić za kark złoczyńcę, odebrać mu lup, zakląć siarczęście i zdobyć tym satysfakcję!

I znowu jawi się ważny problem uszanowania cudzej własności, kradzieży dokonywanych z premedytacją, przez tego, który dając przez życie drogą przestępstwa jest zakatą wszystkich społeczeństw i wspomnienie wykrytej, a diawającej za gardło biedy jakiegoś nieszczęśliwca, który...

Wyniki ciągnięcia Loterii

(tp) Wyniki ciągnięcia Loterii Liczbowej w dniu 4 września b. r. w Krakowie przedstawiają się następująco:

wywołanie pierwsze: 18, drugie: 89, trzecie: 85; czwarte: 84, piąte: 25.

Następne ciągnięcie odbędzie się w Warszawie, dnia 8 września b. r. w Krakowie, dnia 11 września 1943 r.

Upomnienie dotyczące podatków

(tp) Zgodnie z przepisami rozporządzenia Generalnego Gubernatora, starosta powiatowy (miejski) upoważniony jest powszechnie upominać się publicznie o zapłatę wpłaty kwot podatkowych, dodatków i kosztów.

Publiczne upomnienie posiada ten sam skutek, co indywidualne pisemne przesłane przez Urząd Skarbowy. Starosta powiatowy względnie miejski powinien ogłosić publiczne upomnienie w prasie codziennej. Należy wywieścić na publicznym miejscu, lub ogłosić go w inny sposób przyjętym wyżej. Uważa się, że upomnienie publiczne dokonane zostało w dniu, w którym wydano numer dziennika zawierającego odnośne ogłoszenie.

Publiczne upomnienie może być ogłoszone w krótki czas przed nadejściem płatności, może

ono zawierać wskazówkę, że 14 dni po płatności będzie wdrożone postępowanie egzekucyjne.

Przydział żywności

(x) W środę, dnia 8-go i czwartek, 9-go września winni zgłosić się w sklepie „Jedność” Nr. 38, przy Alei Wolności 11, celem odbioru artykułów żywnościowych, na dodatkowe karty I i II kat. pracownicy następujących firm:

Rzeźni miejskiej „Torian”. Ubezpieczalni Społecznej, Sądów, Wzieźnia, Monopoli, Banków, Szkół, Urzędu Skarbowego oraz Celnego.

Terminowe świadczenie

(x) W terminie do dnia 10-go b. m. należy i trzeba w kasie właściwego Urzędu Skarbowego IV kwartału przedpłacić na podatek dochodowy za rok 1943 w wysokości 1/4 ostatniego wymiaru rocznego.

Karty na mleko

(x) Oddział Aprobacyjny Zarządu Miejskiego komunikuje, że posiadacze kart na mleko na miesiąc wrzesień b. r. będą otrzymywać w punktach rozdziału mleka na każdy kupon po 1/4 litra. Mleko należy się na wszystkie kupony.

Akcja żniwna

(x) Odstawcy plodów rolnych wynagradzani są w tym roku wysokimi premiami w postaci wyrobów tekstylnych, wódki, papierosów i szeregu niezbędnych w gospodarstwie domowym artykułów.

Miejscowe sklepy tekstylne przygotowały obszerny zapas towarów rozpoczęły więc wykonanie punktów premiowych na wyroby włókiennicze.

Firmy biorące udział w „akcji żniwnej” zapatrzone są w specjalne, zamieszczone w oknach wystawowych, oznaczenia.

Z cyrku „Korona“

(x) Jak się dowiadujemy, cyrk „Korona”, który rozbił swe namioty na placu Rynku Wielkiego, bawił będzie w Częstochowie jeszcze kilka dni.

W aptece Ubezpieczalni Społecznej

(k) Miasto nasze śmiało może się poszczycić wspaniałą zaopatrzoną i nowoczesną, wzorowo urządzone apteką Ubezpieczalni Społecznej. Przeniesiona została ona przed rokiem z ul. Mickiewicza na ul. Kościuski i tu, w dogodnym dla ludności punkcie, rozwija znakomicie swoją działalność, będąc otwartą przez cały dzień, a w niedziele i święta od godz. 8-jej do 10-jej rano.

W aptece panuje wczyny ręk. Wygodne, szerokie ławki w czysto i estetycznie utrzymanej poczekalni, pozamowane są przez ciekawych na odbiór lekarstw. Siadam niezmiernie miły nimi i wspaniałe się w prowadzone rozmowy:

— Nikt u nas właściwie nie chory, moja pani, tylko mój stary zesłał coś okrutnie i przepisał mu lekarz jakoweś witaminy...

— A ja to czekam na lekarstwo, bo moja dziewczyna zaniegma mi na żołądek i...

— Ładnie tu w tej aptece!

— To pani pierwszy raz? Bo ja to tu często przychodzę, wszystkich dobrze znam! Bardzo grzeczni ci aptekarze, zawsze po ludzku człowieka potraktują, wytłumaczą...

Mimowoli kieruję wzrok na oszklone drzwi, przez które widać krzątających się zresztą za ladą dwóch panów magistrów w długich białych fartuchach. Jeden odbiera recepty, przykleja numerki oddając odcinek właścicielowi, drugi wyszukuje przeróżne flaszeczki i pudełeczka równiutko pokładane na jasnych półkach.

Wychodzę z poczekalni i kieruję się do laboratorium, chcąc poznać, bardziej wewnętrznie życie apteki, niedostępne dla przeciętnej obserwatora. Upieczymy kierownik pozwala sobie przez wać pracę i próbuje zaspokoić moją natrętną ciekawość reporterską.

W zmienionym programie przewidziany jest szereg nowych emocjonujących atrakcji. Początek przedstawień, codziennie o godz. 19-ej, w niedzielę o 15-ej i 19-ej.

Czerwony kur w perspektywie ubiegłego miesiąca w Częstochowie

(n) Miesiąc ubiegły Częstochowski Straży Pożarnej, upłynął zasadniczo pod znakiem pożarów mniejszych, z wyjątkiem jednego poważniejszego, który miał miejsce w dniu 4 sierpnia we wsi Borowno, pow. radomszczańskiego.

Był to pożar masowy w czasie, którego, mimo sprawnej akcji Straży Ochotniczych z okolicy i przybyłej Miejskiej Zawodowej z Częstochowy spłonęło: 9 domów mieszkalnych, 11 stodoł ze świeżo zwiezionym zbożem i 10 obór bez dobytku. Tutajszą straż zaalarmowana o godz. 14.39 wyruszyła do pożaru w dwie minuty później i była w akcji przez cztery godziny.

Następny z kolei pożar, który mógłby spowodować większe szkody miał miejsce na terenie naszego miasta w dniu 19 sierpnia o godz. 16. Mianowicie, w fabryce Wyrobów Celulodowych, położonej przy ul. Breslaustr. 83/5, spowodowany ze stał przegrzaniem przewodów elektrycznych. Dzięki szybkiemu przybyciu sekcji wyjazdowej Straży z odpowiednim sprzętem, pożar ten zlokalizowano, przy czym spalił się tylko stół, na którym znajdowały się chemikalia.

W dniu 20 bm. Straż Pożarna została zaalarmowana dwukrotnie i to w wypadkach więcej niż blawych — mianowicie: w pierwszym pożar ugasił domowemu w drugim Straż wezwano do palących się sady w koninie, (właściciel byłoby wezwaniem mistrza kominiarskiego).

24 sierpnia Straż była czynna przy pożarze domu położonego na ulicy Brzezińskiej, który spłonął z powodu późnego zaalarmowania.

Pobili ojca!

(n) Liczni przechodnie na ul. Augustyna, byli świadkami walce między młodzieżą z trzech miasteczek. Jak się później okazało, byli to mieszkańcy Kamiennicy, ojciec i dwaj jego synowie. Z powodu nieporozumienia wynikłych z nie nierównego podziału zarobku, doszło między nimi do szczerzej bójk.

— O ję mi wiadomo, w dzisiejszych czasach jest niezmiernie trudno dostać, niektóre leki, a wnioskując z rozmów w poczekalni, nie często wychodzą ludzie z apteki z pustymi rękoma, jak więc pan sobie radzi?

— Leki dostajemy po urzędowych cenach z Warszawy z „Centrali Zaopatrywania Instytucji Ubezpieczalni Społecznych”. Z powodu braku wielu produktów leczniczych, musimy stosować różnego rodzaju zastępcze. Odczytujemy coraz większy brak zastrzyków i tabletek witaminowych, w takich ilościach zapisywanych przez lekarzy, których to doskonale działają na wyczerpanie niewystarczającym odżywianiem organizmu.

— Czy mógłby mi pan powiedzieć, ile lekarstw wydaje się przeciętnie w ciągu dnia?

— Mniej więcej do 900 dziennie.

— Według ostatnich naszych statystyk, wydaliśmy podczas miesiąca 23.337 leków, w czym 8.259 złożonych, czyli wykonanych na podstawie recepty, resztę stanowiły preparaty gotowe. Statystyki jednak uwzględniają tylko naszą centralę w Częstochowie.

— To apteka posiada swoje oddziały?

— Tak, w Przyrywie, Koniecpolu i Żarkach, zaopatrujemy wyłącznie przez nas.

— Czy i tamte apteki są tak pięknie utrzymane?

— No, przede wszystkim są znacznie mniejsze, my zajmujemy lokal — złożony z 10-ciu izb licząc pracownię laboratoryjną.

Kierownik prowadzi mnie do laboratorium, blyszące nowe sterylizatory, gdzie oglądam przeróżnych kalibrów wagi, tajemnicze zlewki, próbki, pałaiiki i mikroskopy.

— Ciągłe wre praca przy sterylizacji środków

„JESIENNE PORZADKI“

WARSZAWA. — W dniu 1 września rozpoczął się w Warszawie miesiąc czystości pod hasłem „Jesiennie porządki“.

Oczyszczanie miasta i mieszkań ma za cel zwalczanie i odronie ludności przed chorobami zakaźnymi. Stosownie do zarządzenia Dyrektora Policji należy usunąć znajdujące się na ulicach, drogach, placach, podwórkach i obywatelskich doły do śmiecia, odpadki i wszelkie brudne; do stanu używalności doprowadzić wszelkie wyloty, odpływy, sekiety itp., uporządkować łaki schodowe, sienie i wjazdy; doprowadzić do stanu czystości pokoje gościnne, sieni, przy sprzedaży wytworów środków żywnościowych; strunofemu oczyszczaniu, a w razie potrzeby i dezynfekcji, poddać mieszkaniak łazienki i podłogi, piankami i komórkami.

Począwszy od 10 września rb. władze sanitarne rozpoczną kontrolę wykonania powyższych zarządzeń. Do przeprowadzenia porządków w sklepach rozdzielczych będą wydawane karty wylazarskie i środki dezynfekcyjne po cenach urzędowych. Za uspięszne wnikli w „porządkach jesiennych“ będą przyznane nagrody, w ilości 1000 premii po 50 kg węgla.

„CZYM BDE“

ILWOW. — Zakład Psychotechniczny organizuje w kółko osmy kurs zawodowawczy „Czym bde“ kurs ten będzie trwał półtora miesiąca i przeznaczony jest dla młodzieży obija plot, która stoi przed trudnym problemem wyboru zawodu. Początek kursu odbędzie się 7 września 1943.

W tym celu, za który ten zakładowy sfołowy kurs zawodowawczy. W kursie wzięło udział 81 osób, przeważnie absolwentów szkół powszechnych. Czas przedstawienia obwał w ciągu miesiąca — 112 godzin przez — przesłuchane na wylazarskie i wycieczki. Przeprowadzono na wstępie kursu ankietę wśród słuchaczy, wykazała całkowity ich brak wiadomości zawodowawczych. Podobnie jak na poprzednich kursach tak i teraz około 80 proc. kursistów podało w końcowych ankietach szejzenia rozbieżne z życzeniami pocztowogawo kwestionariusza. Po uświadomieniu zawodowawczym odbitym na kursie, do tywy wyboru szejzenia zawodowawczych były w znaczeniu społecznym pozytywne. Najbardziej interesowały słuchaczy lekcie oraz wycieczki, tak organizowane, aby uczyć się na praktyce. Najbardziej interesowały słuchaczy lekcie oraz wycieczki, tak organizowane, aby uczyć się na praktyce. Najbardziej interesowały słuchaczy lekcie oraz wycieczki, tak organizowane, aby uczyć się na praktyce.

W trakcie której wyrodnii synowie pobili dotkliwie ojca, a sami zbiegli!

opatrunkowych, bandażi, gazy, które dostarczaemy szpitalowi Ubezpieczalni. A tu, proszę spojrzeć... to jest moja dama: waga analityczna!

Przyparuję się niewielkiej wadze ukrytej pod szklanym kłosem nie bardzo rozumiejąc dlaczego ma ona być dumą pana Kierownika?

— Jest przecież taka sama, jak wszystkie inne stojące na stołach? pytam niepewnie, z góry wstydząc się swojej wylazkiej ignorancji.

— Ach, ta waga analityczna jest tak czuła, że podaje nam ciężar z dokładnością do 1/10,000 grama!

— I do czego bywa używana?

— Do badania czystości leków, obchodzimy się z nią wszyszy z prawdziwym nabożeństwem, to przecież prawdziwie boski dar nowoczesnej nauki!

— Panie Kierowniku, a ile osób zatrudnia apteka?

— Siedmiu wykwalifikowanych magistrów farmacji, dwie sily pomocnicze i trzy osoby prowadzące kancelarie.

— dajecie sobie radę przy takim nawale pracy?

Kierownik uśmiecha się gładząc delikatnie dłonią kłosek swej wagi analitycznej.

— Jakoś widać dajemy sobie radę, skoro apteka sprawnie prosperuje!

Opuszczam laboratorium oszalonego tyłoma ciekawymi wiadomościami i patrzac na ludzi swobodnie wynoszących z apteki flaszki, pudełka i torebki, myślę z przerażeniem: czy zdają sobie oni sprawę, jak wielkich trudów wymagało wykonanie ich lekarstw, których składniki ważone były z dokładnością do 1/10,000 grama?!

KACIK ROLNICZY

Uprawa międzyplonów ozimych

Zwiększenie uprawy międzyplonów ozimych jest teraz bardziej niedozwolone niż kiedykolwiek. Uprawa ta umożliwia regularną, wysoką produkcję mleka w gospodarstwach rolnych, wzmacniając tym samym podstawę zaopatrzenia ludności w tłuszcz.

Międzyplony ozime dają gospodarstwowi rolnym cały szereg korzyści. Odciażają one powierzchniowo przeznaczone pod uprawę głównych pasz i możemy na to miejsce uprawiać częściowo plody na sprzedaż. Wypełniają przy tym lukę pomiędzy ostatnią socystą paszą zimową a pierwszą koniczyną lub wyronem na pastwisku.

Oprócz tego dostarczają cennej obfitującej w białko paszy, co przyczynia się do wzmocnienia produkcji mleka wczesną wiosną.

Na przedplony nadają się wszystkie gatunki zbóż, spróbować wczesną z pola. Niezwłocznie po zrięciu zboża, pokładamy ściernisko — najlepiej jeszcze pomiędzy rzędami półkopków — kilkopiętowym plugiem podorodkiem (skrobakiem), ekstatyorem (okopywaczem), lub broną talerzową. Spulchniona ziemia wchłania lepiej epady deszczowe niż zwłzła. Dobrze osadzona rcla jest pierwszym warunkiem przyjęcia się międzyplonów zimowych. Z tego względu rozpoczynamy o ile możności jak najwcześniejszą przygotowywanie zagonów pod zasiew i zaraz po plugu włączymy bronę. Ważne może okazać się koniecznym do utrzymania gruntu lub obruszenia skib Wale chronowate nadają się lepiej niż gładkie.

Po walcowaniu jedną muszki, zaraz zbronować gładziwą. Najlepiej sprząc razem wale i bronę. Gdzie to da się zrobić i gdzie na podstawie przeprowadzonych badań okazać się koniecz-

nym dodatek wapna, nawożymy ściernisko wapnem. Odpowiednia zawartość wapna w ziemi ważna jest szczególnie przy wszystkich mieszankach, zawierających rośliny strączkowe i przy rzepaku. Przy dawkowaniu nawozów sztucznych musimy się zastosować do posiadanych przydziałów. Nie wolno jednak nigdy zapominać, że bez pozywienia niemożliwy jest sprzęt międzyplonów.

Nawozy azotowe dajemy po połowie: w jesieni i wczesną wiosną. Również małą dawkę obornika użytkowoją dobrze międzyplony, jeżeli możemy goj przyorać na jakiś czas przed uprawą. Będzie to jednak możliwe tylko przy płonach, sprzętanych bardzo wczesną z pola. Natomiast obornik wywieszony na krótko przed siewem przed-

składka koniecznemu osadzeniu się ziemi, zwiększając niebezpieczeństwo ucierpienia od mrozu. Wszystkie międzyplony ozime wdzięczne są również za gnojówkę, przy której jednak szczególnie ważnym jest dobre ich rozdzielenie. Tym sposobem odciażamy kontyngent nawozów azotowych. Jesienią dajemy mniejsza, wczesną wiosną większą dawkę.

Rzepak ozimy dostarcza pierwszej paszy zielonej w połowie kwietnia na stanowiskach koryznych, pod koniec kwietnia na „późniejszych”.

Rzepak ozimy możemy „kosić na paszę w jakichś 10 dni po rzepaku. Wymaga on gruntów średnich do lepszych. Ilość wysiewu i szerokość rzędów jak przy rzepaku ozimym.

Zyto pastwne kosi się pod koniec kwietnia w

okolicach o łagodnym, z początkiem maja w okolicach o surowszym klimacie. Nadaje się ono na wszystkie grunta i stanowiska. Siał można do końca września. Bejdownie ziarna siewnego chroni żyto przed szkodami od mrozu.

Posprzęcie zyto pastwne następuje sprzęt mieszanki wyki i zyto oraz wyki i pszenicy. Tamtą wybieramy na ziemię lżejsze, tu na lepsze. Oddzielnie siew wyki z kofcem sierpnia, a zyto lub pszenicy z początkiem września, sprzyja wzrostowi wyki i zmniejsza opadnięcie przez szkodniki zyto.

Mieszankę landsberską można kosić w połowie maja. Nadają się pod nią wszystkie ziemie, o ile nie są za lekkie lub bardzo ciężkie. Stanowisko nie może być za ostre lub za wysokie. Gdzie w ostatnich latach było występowały szkody od mrozów tam rezygnujemy z uprawy mieszanki landsberskiej. Zamiast niej zastawiamy mieszankę wyki i zyto, wyki i pszenicy, lub też zyto pastwne.

Poza tym musimy jeszcze pamiętać, że własne nasienie wyki ozimych możemy uzyskać bez uszczerbku plonu zyto, dostawiając 10 do 15 kg wyki na hektar przy normalnym zasiewie zyto. Zmniejszamy tym sposobem koszty zasiewu międzyplonów ozimych w roku następnym i uniezależniamy się od dokupywania. W tym celu przechowujemy trochę nasienia wyki ozimej.

Powinnością nie tylko uprawiać międzyplony ozime, lecz możliwie najwcześniej obok siebie, Rzepak i zypek zimowy, zyto pastwne, wyka z zytym lub mieszanką landsberską uprawiane w jednym gospodarstwie, zaopatrują oborę na jakiś miesiąc w paszę zieloną, do czasu koszenia pierwszej luczery czy pierwszej koniczyny. Na kszonkę nadają się wszystkie międzyplony ozime; do suszenia na siano najlepiej na kozłach — wyka z zytym, wyka z pszenicą i mieszanka landsberska. Jeżeli zbierzemy więcej międzyplonów ozimych niżeli potrzeba nam na paszę zieloną, napełniamy pozostałą ilością zbiorniki na kszonkę lub przygotowujemy sobie zapasy siano.

W interesie zaopatrzenia ogółu

Gospodarstwo mleczne jest najsilniejszym i najpewniejszym czynnikiem zapewnienia nam tłuszczu. To też wydajniejsze zaopatrzenie rynku mlecznego uważać należy za jedno z głównych zadań gospodarstw rolnych. I chociaż produkcja nie wszędzie jeszcze może być istotnie podwyższona, to jednak da się osiągnąć zwiększenie dostawy mleka i jego produktów. W interesie zaopatrzenia ogółu musi się wymagać od rolnictwa pewnych ograniczeń potrzeb gospodarczych i o-

sobistych celem osiągnięcia zwiększonej dostawy. Każdy wieśniak może być pewnym uznania za swoje starania w tym kierunku. Każde gospodarstwo w ramach akcji premiowej otrzyma o prócz gotówki za mleko znaczne premie mleczne. Obliczenie premij następuje na zasadzie ustalonej ilości mleka i ustalonej przeciętnej wartości tłuszczu. Dlatego pamiętajcie:

W własnym gospodarstwie oszczędzać ile możności mleka, a dostawiać go jak najwięcej:

Jednostki premiewe za mleko

100 litrów mleka o przeciętnej zawartości tłuszczu do 20 procent — 54 jednostkom premiewym

100	"	"	2.1	—	57	"	"
100	"	"	2.2	—	59	"	"
100	"	"	2.3	—	62	"	"
100	"	"	2.4	—	65	"	"
100	"	"	2.5	—	68	"	"
100	"	"	2.6	—	70	"	"
100	"	"	2.7	—	72	"	"
100	"	"	2.8	—	74	"	"
100	"	"	2.9	—	76	"	"
100	"	"	3.0	—	78	"	"
100	"	"	3.1	—	80	"	"
100	"	"	3.2	—	82	"	"
100	"	"	3.3	—	84	"	"
100	"	"	3.4	—	86	"	"
100	"	"	3.5	—	88	"	"
100	"	"	3.6	—	90	"	"
100	"	"	3.7	—	92	"	"
100	"	"	3.8	—	94	"	"
100	"	"	3.9	—	96	"	"
100	"	"	4.0	—	98	"	"
100	"	"	4.1	—	100	"	"
100	"	"	4.2	—	102	"	"
100	"	"	4.3	—	104	"	"
100	"	"	4.4	—	106	"	"
100	"	"	4.5	—	108	"	"
100	"	"	4.6	—	110	"	"
100	"	"	4.7	—	112	"	"
100	"	"	4.8	—	114	"	"
100	"	"	4.9	—	116	"	"
100	"	"	5.0	—	118	"	"

Stanisława Ligęza

B. kierowniczka szkoły powszecznej, Ochroniarki Polskiego Komitetu Opiekuńczego Ochronki Nr. 27. Po długich i ciężkich cierpieniach zmarła w Pańu przesyłać lat 64. Wyprowadzenie drogi nam zwłok z kaplicy szpitala św. Barbary do kościoła N. M. Panny oraz nabożeństwo żałobne dnia 7 września o godz. 9 rano. Pogrzeb z kocioła na cmentarz parafialny na Kule odbędzie się o godz. 16. tego samego dnia - Znajomych & p. Zmarłej zapraszają na smutne te obrzędy pozostali w smutku

Siostry, bracia, bratowa, siostrzeńcie i rodzina.

Wytwórnia
Sprzedaję papieru i szpagatu
J. POGORZELSKA
Warszawa, Przechodnia 1 m. 4
Tel. 804.09
Torebka papierowych w podwórzu, prawa oficyjna II P. Prowincja za zaliczeniem

HAK
ZIELONA 29
Warszawa
połącza hurtowo:
PASTA DO OBUWIA
BARWNIKI
ULTRAMARYNA
do bielizny i wapna
Prowincja za zaliczeniem

Światowej sławy
JASNOWIDZ-PSYCHOGRAFOLOG
rozwiązuje każdemu fakty życia. Przeprowadza przeszłość, teraźniejszość, przyszłość, sprawy handlowe, rodzinne, miłosne, losy zawodowe, analizy, horoskopy są opracowane szablonoowo - dekadami przez Prof. Nauk. Okultystów.
nych, które to są bardzo trafne, gdyż każdy dostaje. Odpowiadają na pytania - indywidualnie. Nadeślij datę urodzenia i pytania. Adresować: "Impresario" Warszawa C.I. Skrzynka pocztowa 322

NA SEZON SZKOLNY:
Zeszyty, bruliony, ołówki, stałówki, atramenty i t. p. artykuły szkolne i biurowe oraz papiery pakowe i inne
połącza f-ma
H. SOBAŃSKI I H. PRZEZDZIĘK
Warszawa, Mazowiecka 11.
3576

Wytwórnia WALIZEK
Torby Damskie
Teczki, Tornistry
Ceny zniżone
Warszawa, Elektoralna 21
Tel. 2.36.03 i 3.41.45

Jan Jaworski
Kuchnia, Meble Biurowe
Kupno, sprzedaż, naprawa
Warszawa, Krucza 48, tel. 96614

OGŁASZAJCIE SIĘ
w „KUR. CZESTOCHOWSKIM”

Zginął Foxterierek
w sobotę, dnia 4-go września, w Alei, 6-cio miesięczny, cały biały, tylko brązowe łaki na lebkę i lewej tylnej nocy. Wabi się „Rowdy” („Randi”). Zwrócić za dobrym wynagrodzeniem Waszyngtona Nr. 28 m. 13. Telefon 24-06.

ZGUBY
DNIA 2 bm. na dworcu w Czeszowie przy wyjściu na peron zgubiono torbę czarna damską z dowodami na nazwisko Józefa Sobczyka oraz cztery pamiątkowe fotografie. Znalazcę bardzo proszę o zwrot dowodów, fotografii i torbę z dużym wynagrodzeniem pod adres: Czeszowa ul. Wolna 38 m. 5. Zawodzie. 2491

ZAKŁAD ZBROJENIOWY
poszukuje na stałe od zaraz:
4 wywołujących żużel
4 palaczy do kotłów o rusztach ruchomych
1 kierownika zdźwigu
2 ogrodników
Dobry zarobek i dodatkowe pożywienie zapewnione
Front-Reparatur-Betrieb GL für Daimler-Benz-Fugmotoren, Tomaszów Maz.
3590

DNIA 1 września o godz. 9-11 wieczorem od strony Rakowa w stronę Stradomia zgubiono torbę damską, z zawartością Kankarkarty wydanej przez Starostwo w Czeszowie na nazwisko Lauk Alfreda oraz 107 złotych i klucze od mieszkania Łaskowego mieszkoż prosi o zwrot Kankarkarty, pieniądze i torbę, proszą za trzymać. 2449

ARTYKUŁY TEKSTYLNE NA PUNKTY
Duży wybór - poleca
EUGENIUSZ ZARZECKI
171
Czeszochowa, I Aleja Nr. 8.

ZGUBIONO dnia 22 sierpnia w niedziele przy przestani III Alei i głównej śleki w parku od Wielickiej przegnił mekko szlós z kamieniem. Ze względu na wartość pamiątkową, uciekającego zna łącząc proszę o zwrot za wysokim wynagrodzeniem do kłostu z gazetami róg II Alei i ul. Kielickiego. 2134

Sklep z przyborami szewskimi
przeniesiony na Ostróg 6 (dawniej Nowy Rynek 6)
poleca na składzie przybory szewskie i pantofle ranne.
178
F. Sikora.

DNIA 31 lipca na szosie Kosiński-Radoszyce został zgubiony portfel z dokumentami, a mianowicie: Kankarkarta Nr. 14973 wyd. przez Zarząd Miejski w Czeszowie, kankarkarta Nr. 914-16899, książka Ubezpieczalni Pospolnej wraz z innymi dowodami na nazwisko Kierociński Stefan. Ostrzeżenie się przed nadużyciem. 2347

Skrzypce, marcoliny, banjos
Struny, igły gramofonowe.
Sprężyny
poleca
S. MALKO
Czeszochowa, II Aleja 30,
Telefon 16-84.
Naprawa gramofonów.
3472

BIELIŻNIARKA MĘSKA
przyjmujemy do szycia koszule, pijamy i wszelkie przeróbki.
Czeszochowa, ul. Wilsona 32
ADAMUS
2273

ZGUBIONO kartę rozpoznawczą Nr. 1007 wydaną przez Starostwo Powiatowe w Piotrkowie na nazwisko Sadura Franciszka. 3634

Z dniem 15 września 1943 rozpoczynamy reperację
KALOSZY
FIRMA „HEMAR”
Czeszochowa, III Aleja 55.
176

ELEKTROLUX
I LUSTRZANKA
sprzężona tanio do sprzedania.
Piotrków Tryb., Gabcarska 5
3501

POSADY
DZIEWCZYNA i chłopak potrzebni do gospodarstwa, Czeszochowa, Chłopińskiego 188. 2652

Młyńskie
maszyny, urządzenia i przybory oraz GAZE MLYŃSKA dostarcza na dogodnych warunkach
Artykuły Młyńskie
STANISŁAW JUNG
Czeszochowa, Jasnogórska 75
tel. 23-54 i 23-55.
Skr. poczt. 11.
3491

UWAGA!
FOTO AMATORZY
Przyjmujemy roboty amatorskie. Wykonujemy szybko.
Czesz., Rewolucyjna 2
2224
RYTOGRAP

POTRZEBNY chłopiec do paszenia krowy w Czesz., ul. Chłopińskiego 194, Orzgan. 2400

KWALIFIKOWANY pomocnik szo forni (praktyka w warsztacie) szukał znajomości generatorów) poszukuje posady, miejscowości obojętne. Zgłoszenia do „K. C.” Nr. 2434. 2434

POTRZEBNA dziewczyna z gotowaniem i do dziecka od żar. Ul. Orlicz-Dreszera 7, m. 5. 2440

CHEMICZNA FARBNIARNA poszukuje samodzielnego farbiera do wielkiego miastu za dobrym wynagrodzeniem. Oferty Nr. 2442. 2442

RUYNOWANA biła biurowa, są modzielnia buhalterka a duża praktyka w handlu i przemysle, pragnie się znaleźć doradcę lub stęda język niemiecki, nowoczesne systemy prowadzenia ksiąg, organizacja, nadzór, sprawy podatkowe, społeczne i biurowe. Oferty do „Kuriera Czesz.” pod „Nr 2468”. 2468

POSZUKUJE samodzielną modelkę kł do współpracy. Zgłoszenia do „Kuriera” pod „Nr 2361”. 2361

KUPNO
KUPIE pianino pasernco-krzyżowe w dobrym stanie. Proszę o podanie ceny do „K. C.” pod 2275 2275

KUPIE domek 2 pokoje z kuchnią lub plac w okolicy Jasnej Góry, lub czerpać z przodu, w tym celu proszę o wiadomość do „Kuriera” pod 2274. 2274

DAMSKI kolierarz falisty w dobrym stanie, spodnie - pumpy oraz do butów - kupię. Oferty „Benoma” Nr. 408. 130

KSIĘGARNIA Antoniego Esera w Czeszochowie, I Aleja Nr. 14, kupuje stale wszelkie książki powieściowe, dla dzieci, młodzież. Zgłoszenia do biblioteki oraz powołajecie zbiory znaczków pożytecznych. 173

PARAWANI kupię. Zgłoszenia do „K. C.” pod Nr. 2384”. 2384

KUPIE odzież i bieliznę używaną. Czesz., Piłsudskiego 15 m. 23. 2407

ŁÓŻKA, szafy, inne meble kupię, fachowa ocena lub wskaze refl. Wiadomości: Adolf Hitler Allee 3, m. 3. 2411

KUPIE podręcznik do nauki języka angielskiego, słowniki polsko-angielski, niemiecki. Czesz. Krótka 32, m. 3. 2421

KUPIE dam wartości około 60.000 złotych. Zgłoszenia pod adres: Czeszochowa, Al. Kosińskiego 23 m. 19. 3594

KUPIE futro fokowe i kawalki fokowe na przeróbki. Piotrków Tryb., Parna 2, Jan Kawiorski, kłozier (obok kościoła Ewangelickiego). 3581

RAME żłozona do lustra ładna, nawet szerszej kupię. Czeszochowa, Katedralna 20 m. 5. 2476

KUPIE wszelkie książki do wlasnych zbiorów. Place najlzsze ce w Gątkiewicz, Czesz., Krótka 32 mieszek 3. 2422

MOTOR na gaz ssany, 35 K. M. Firmy Moritz Eille, w dobrym stanie do sprzedania. W domoszek Józef Nita, Radomsko, ul. Kielickiego 10. 3578

OKAZJAI Niedrogo sprzedam garzaj, prawie nowy (krepca czar-na słubny) na tęsame mezczyzno, cenioko, poleca Adam Poros, Wazyngtona 61, m. 8. 2308

FISHARONIE, FORTEPIANY, PLANINO najczystszy światłowier firm (Bechstein, Betting, Seiler, Kolykiewicz) nowe i używane po sekie umiarkowanie cenowe, poleca Adam Poros, Wazyngtona 61, m. 8. 2308

SUKNIA jasna, wełniana do sprzedania dla osoby średniej budowy. Czesz., Teatralna 3 m. 1. 2303

LEPY przedwojennej jakości najtaniej. Jan Zaniewicz, Warszawa Wspólna 14, Prowincja za zaliczeniem. 3582

BRATKI, piekna rozszada oraz inne kwiaty sprzedaje ogrodnictwo Czeszochowa, Chłopińskiego 188. 2358

DO SPRZEDANIA okazynie stan ca 100 kg Zawodzie, ul. Ziota 74, Czeszochowa. 2393

SPRZEDAM maszynę okragła do potoch. Wiadomości: Zawodzie ul. Ziota 74, m. 5. 2394

SKRZYPCE koncertowe sprzedam. Wiadomości: Sklep Dominickiego, Czesz., Aleja 31. 167

MAGIEL w dobrym stanie punkt do sprzedania. Wiad. Zamojskiego Nr. 19.21. (Stradom) Goida. 131

HARMONIE fortepianowa 12, 80 i 120 basów sprzedam. S. Malko Czeszochowa, II Aleja 30. 175

JESIONKĘ mekka na wysoką osobę, sprzedam. Czesz., ul. Dabrowskiego 28 m. 7, godz.: 8-10 i r. 12-14. 2369

MASZYNA brawicka mekka duża z widocznym stanem sprzedam. Czeszochowa, Piłsudskiego Nr. 17, lewa oficyna m. 23. 2370

SPRZEDAM maszynę czapizucha „Singera” w pierwszorzędym stanie. Czeszochowa, Jasnogórska Nr. 18. 2380

SPRZEDAM wozek sportowy. Czeszochowa, Dzwernickiego 49, m. 19. 2383

SPRZEDAM maszynę do szycia w dobrym stanie. Wiadomości: Czeszochowa, Orlicz-Dreszera 51, m. 19. 2385

ŁÓŻKA jesionowe s szafkami dobrej roboty, ultra nowoczesne łazienko sprzedam. Wiadomości: Adolf Hitler Allee 3, m. 3. 2413

OKAZJAJNE do sprzedania I szafa jasionowa z 3 drzewiami, I szafa 2 drzewia ciemna, I para łozek ciemnych, stół czary lustr. dl. 144, sz. 0,64, jedno łozko orzechowe, wielka szafa ciemna matercy na przeróbki. Wiadomości: Czesz., ul. Wieluńska 13, w sklepie ram i oprawy obrazów 2416

SPRZEDAM fortepian tano i łozko dobowe. Czesz., św. Barbary 45, m. 5-b. 2415

WIELKI wybór kolebkowych książek do 5 zł sprzedaje Czeszochowa, Krótka 32, m. 3. 2420

PLANINO nowoczesne, koncertowe, kompletny i czysty. Czeszochowa, Czarnieckiego 5, Wierzbicka w godz. 12-16. 2421

UWAGA! okazynie sprzedam tano 3 tyrandole niki, lampki nocne, oraz 2 fabryki elektryczne „Rabrot” przedwojenne, przetrzełki i kuchenka kretia Czeszochowa, Aleja 20 m. 23. 2456

ZAMKI BĘSKAWICZNE, srebrzenie, szczioki, sznurwiadła, korki do futerek, pasta do obuwi, sprzedaję fabryczna Dł Kowski, Warszawa, Plac Napoleona 9. 3483

BECKI do 50-100 kg nadajace się do kapusty, sprzedam. Czeszochowa, Orzechowskiego 3. 2319

MASZYNA „SINGERA” prawie nowa gabinetowa sprzedam tano, Czeszochowa, ul. Waszyngtona 24 m. 10. 240

BRATKI, piekna rozszada oraz inne kwiaty do sprzedania. Sprzedaję ogrodnictwo Czeszochowa, Chłopińskiego 188. 2355

PALTO zimowe mekka, z kolnierzem opozowym, wzrost średni, płaszcz gabardinowy, kapelusze pilnowy i spodnie czarne sprzedam. Czeszochowa, ul. Waszyngtona 24 m. 10. 240

WOZEK nowy, głęboki, sprzedam. Czesz., Orlicz-Dreszera 8 m. 17, lewa oficyna, parter. 2450

PALMA 8-letnia do sprzedania. Czesz., III Aleja Nr 77 m. 7, od godz. 12-14. 2295

DO SPRZEDANIA: riksza, wozek na grubych gumach, nadajacy się dla piekarzy, wozek trzykoleowy, Czeszochowa, ul. Wolności 58 mieszek 20. 2367

MALUJE pokoje tano. Czeszochowa, św. Barbary 8. 2441

SPRZEDAM wozek ręczny i taczka. Czeszochowa, św. Barbary 59. 2382

SPRZEDAM harmonię na 24 basów i zegarek „Zenit” srebrny. Czesz., Orlicz-Dreszera 48. Kielce. 2401

PIASEK, cegle, kamień do budowy dostarcza w każdej ilości tartak. St. Waszyński, Czeszochowa, św. Barbary 61. 2432

SPRZEDAM tano maszynę „Singer” bebenkowa, Raków, ul. K. Brzósłki 11 E. 2460

SPRZEDAM maszynę kolowa do cięcia papieru. Wiad. Czeszochowa, ul. św. Barbary Nr. 55-b. 2409

MOTOR elektryczny nowy sprzedam. Czeszochowa, II Aleja 30 m. 25. 2459

WOZEK spacerowy nowy sprzedam. Czeszochowa, II Aleja 30 m. 29. 2458

DO SPRZEDANIA wilia 4 pokojowa z łazienką, dom 12 pokojowy, mieszkań, okazynie 12 morg ziem w tym 2 morgi łąki i inne. Wiad. St. Jaworski, Czeszochowa, 7-Kamienio 9 m. 1. 2455

FUTRO damskie, spód outriety, kolnier, marmie, wierzch czary, sprzedam. Czeszochowa, Sobieskiego 84 m. 4. 2453

DYWAN 2 x 3 mtr. okazynie sprzedam. Wiadomości Czeszochowa „Adolf Hitler Allee 73 m. 9. 2451

„SINGERA” maszynę gabinetowa nieużywaną sprzedam. Czeszochowa, Targowa 17 m. 9. 2482

MATERIAL granatowy na jesionkę damska lub mekka, sprzedam. Czeszochowa, Narutowicza 12 m. 4. 2481

POCZESZONICA redkercowa 2-eh cylindrowa zupełnie nowa z kompletnym aparatem do sprzedania. Czesz., Waly Dzwernickiego 49 mieszek 3. 2480

MASZYNA „Singera” mekka w pierwszorzędym stanie dla klawca lub cholewarzka do sprzedania. Czeszochowa, Katedralna 14 m. 20. 2474

ELEKTRYCZNY patefon do sprzedania. Czeszochowa, Dabrowskiego 48. Borkowski. 2472

SPRZEDAM pelerynę z niebieskim futrem, Czeszochowa, ul. Dabrowskiego 4 m. 10. 2470

SPRZEDAM wentylator kowalki na prąd 23 wolt, 14 K. M. Czeszochowa, Wieluńska 26 m. 11. 2472

„SINGERA” maszynę okretkowa, pierwszorzędą, sprzedam. Czeszochowa, Aleja 4. Kozłowski 211

DO SPRZEDANIA 2 poszewki białe na długą poduszkę dla workownika i pantofle brązowe Nr 34. Czeszochowa, Aleja 20 m. 2452

SPRZEDAM futro łapkowe, luno i fokowe. Czeszochowa, Kłidzińska go 3 m. 10, prawa oficyna. 2469

MAGIEL do sprzedania. Czeszochowa, ul. Nadzyczna 20 u gospodarza. 2462

BUTY mekka Nr 37 sprzedam. - Czeszochowa, II Aleja 30 m. 5. 174

SPRZEDAM teko dobowe i poduszki. Czeszochowa, ul. 7-Kamienio 9 m. 3. 2402

SPRZEDAM nowe futerko dziecięce. Czeszochowa, Jasnogórska 52 m. 9, od 13-17. 2443

SPRZEDAM poduszki gazowe, komplet jedynkowy oraz mekka koszule popielinowa. Czeszochowa, Piłsudskiego 21 m. 4, I pietrofront. 1382

ROWER nowy, gumy przedwojenne. Czeszochowa, Kolonia Grabiecka Nr 7. 134

ROZNE

PLASZSZE deszczowe - guma reparyna, II Aleja 19, m. 7. Jeziorski

KORESPONDENCYJNE KURSY KSIĘGOWOŚCI w Lublinie, str. poczt. 105 kształka buchalterowy im ich pomonikow dla potrzeb przepisywania handlowych powożow, księgowości amerykańskiej i przybrotko wa. Ramowy plan kłost dla handlu i przemysłu. Nauka dla pozostających przy i szarych kłost. Informacje - znaczek 2 l. 3574

WODY KWIALOWE, koleksioko, kłostem do sprzedania. Czeszochowa, wycieczki, inna spozycjalne, pudry, proszek i pasta Dentolona dostarcza Wytwórnia Wapna, Warszawa, Elektoralna 21. Cenniki bezpłatnie. Agenci poszu kiwani 3447

WYTWORNIA KOPERT A. Orzechko, Warszawa, Płusa 44, telefon 719-86. Na prowincje wysylamy za zaliczeniem. 3949

MLYŃSKIE MASZYNY, kamienne, materiały do nakładania kamieni I luzarek wszelkie przybory młyńskie, motory ssoc-gazowe i ropne Diesla do starzyc. „Mlynbudowa”, Warszawa, ul. Lwowska 9. 6706

TANCOW salonychych, scenicznych, rytmik i - nauza baletmistrz Kostecki, Czeszochowa, I Aleja 8 m. 12. Zapisyz cotdienne. 2341

RYTMO-PLASTYKI, oraz wszelkie latki scenicznych nauza Nina Kostecka, Czesz., I Aleja 8 m. 12. Zapisyz cotdienne dla dzieci od lat 5, dzieczek, chłopców w wieku od godz. 11-1 od 3-6. 2425

KLINIKA LALEK - Przyjmuję kłosty z rękami, przyrządowa guma. Odnowia stare laki zniszczone do stanu nowości. Wykonuje szybko i tano. Czeszochowa, Nowy Bruk 6. 2372

PIERZE, czysze, farbyz gwarantowane, przyrządowa, futra, kurtki skłony, obrzy, dywanycy, koca, wełne, płaszcze, Farbaria Chemiczna Prolnia „Jadwiga”, Czesz., Narutowicza 52. 166

DYPLOMOWANA POŁOŻNA Anna Makłowska, kłostem przyrządowa porody, udziela porad, robi zastęzkę tano i sprawnie. Wilsona 34, m. 8. 2376

TAPCZAN, materace, fotole, inne roboty tapicerskie, solidnie, fachowo. Wiadomości: I Aleja 5, m. 3. 2376

POŚREDNICTWO kupna i sprzedania wszelkich kłostem, Starżewicz, Czeszochowa, Aleja 38, m. 4. 2178

WROZE dobre i tano. Przyrząd przy przekłosisz Czesz., św. Barbary Nr 65 na gorze. 2382

UWAGA PRZEWODZAI! Przesłozie i przyzozole z rek, kart, fotografii i pisma. Bowiazujecie wszelkie sprawy zycelowe, rodzinne, miłosne, Czeszochowa, Katedralna 11 m. 14, w podwórzu srodkowe wejście. 169

JASNOWIDZ-PSYCHOGRAFOLOG Martini przedwojenia przyzozole, radzi we wszelkich sprawach Po dobie, Warszawa, Elektoralna 21. Kraków - skrytka poczty 158.

PSYCHOGRAFOLOG mistrz Martin o wybitnym darze jawnowidzenia wyzszego, przeprowadza kłostem iego tajemnicze wydarzenia, kłostem iego banki, pisma, m. 100 kłostem, na notowania kłostem, neta horekowskiego, Dłazza nada we wszelkich sprawach, Czeszochowa, Katedralna 11 m. 14, w podwórzu srodkowe wejście. 169

CHIROMANTKA - GRAFOLOGINI przeprowadza wszelkie sprawy zycelowe, miłosne, rodzinne, ustala biurowe, Czeszochowa, Katedralna 11 m. 14, w podwórzu srodkowe wejście. 169

ROZNY Korespondencyjny Kurs Przetłozowania, Czeszochowa, Wyzszego Szkoły Technicznej w Warszawie (czynny od I listopada 1942). Informacje: Warszawa, Smolna 24. 3473

ENERGICZNYCH przedawawicieli na prowincji, kłostem potrzebni, poszukujecie znana hurtownia celom sprzedaję walentynki, sztuczne bielizny, kamieszki i zabawki, Czeszochowa, rezerwacja mi pod „Galantaria” do Biura Odozozoz „W. B.” Warszawa, Sielickiego 2. 3583

ANION bezpłatnie, przesyłamy kłostem, Czeszochowa, Zdzisława Przewalskiego, Warszawa, Chmielna 63. 3572